

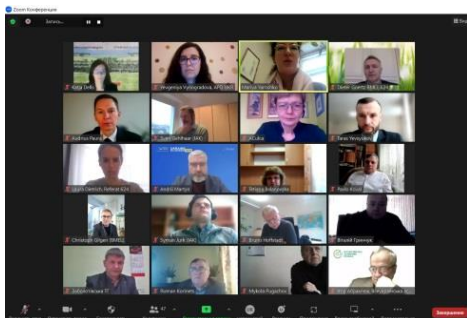

Новини

Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД)

Новини щодо діяльності проекту

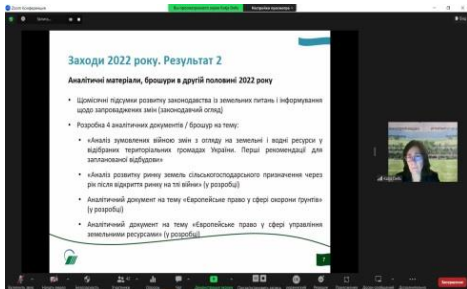
Підсумки 2022 року та плани проекту на 2023 рік

05.12.2022 відбулося щорічне засідання Координаційної групи (КГ) двостороннього коопераційного проекту «АПД Україна». До участі у зустрічі доєдналися замовники, виконавці та партнери проекту з української та німецької сторони.

З вітальним словом до учасників зустрічі звернувся керівник відділу 624 «Міжнародні проекти, Twinning» Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини (BMEL) пан Бруно Хоффштадт. Він високо оцінив роботу АПД Україна, незважаючи на надзвичайні виклики 2022 року. Пан Хоффштадт підкреслив важливе значення проекту з надання консультацій для представників українського уряду та органів місцевого управління, професійних об'єднань, науки та освіти.

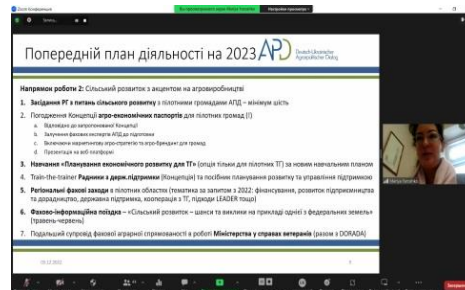
Олексій Пінчук, директор Департаменту міжнародної політики Міністерства аграрної політики та продовольства України, привітав партнерів та подякував усім учасникам за підтримку. Він зазначив, що проект АПД відіграє особливу роль серед багатьох інших міжнародних проектів, і високо оцінив надзвичайну комунікацію та взаємодію, а також співпрацю, яка відбувалася до цього часу. Він підкреслив, що МАПП та АПД дуже тісно співпрацюють та підтримують один одного. «Незважаючи на складний рік та воєнну ситуацію, зв'язок з МАПП не переривався, а став більш інтенсивним завдяки численним заходам високого рівня, семінарам, у яких брали участь співробітники Міністерства та організації Фахово-інформаційної поїздки», - додав він.

Під час послідувочої зустрічі було розглянуто огляд пріоритетів та результатів роботи проекту у 2022 році, зокрема звіт Аграрного компоненту АПД, представлений керівницею проекту Марією Ярошко та звіт Фахового діалогу із земельних питань, представлений його керівницею, Катєю Дельс. Партнери проекту мали можливість висловитися щодо результатів співпраці та

подякували проєкту за підтримку в такий складний для України час. Далі було представлено та обговорено попередній план діяльності АПД на 2023 рік.

З боку виконавця проєкту, ІАК Аграр Консалтинг ГмБХ, виступив Симан Юрк, який акцентував увагу на впровадженні заходів згідно з описом та завданням проєкту (PuL). «Команді АПД вдалося продовжити діяльність проєкту в дуже складних умовах. Протягом року основні напрямки діяльності було адаптовано до поточної ситуації. У наступному році ми повинні знову більше орієнтуватися на опис та завдання проєкту (PuL), щоб чудові результати останніх кількох років перейшли у відповідні довгострокові ефекти», – підкреслив Юрк. Під час подальшої дискусії Марія Ярошко підтвердила, що до АПД звертаються різні європейські організації з проханням представити українську позицію у сфері сільського господарства та сільського розвитку у зв'язку з інтеграцією країни до ЄС. Пані Ярошко додала, що цей напрямок відіграватиме значну роль в подальшій роботі проєкту, оскільки охоплює всі сфери його діяльності, як щодо аграрної торговельної політики, так і політики сільського розвитку. «Наразі АПД готує ряд оглядів та аналізів щоб відповідно представити розвиток аграрної політики України на міжнародній арені. Наш проєкт може виступити ефективним відкритим майданчиком для ведення подальшого діалогу щодо євроінтеграції України, саме в контексті аграрної торгівлі, сільського розвитку та аграрного виробництва», - зазначила вона.

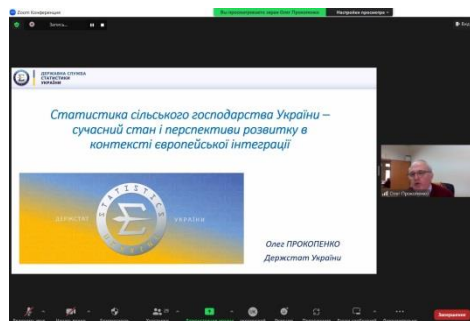

Переглянути повний запис зустрічі можна за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=z1uLzRvio9U>.

Джерело та фото: АПД; дата: 05.12.2022

Українська система статистики характеризується високою часткою відповідності вимогам ЄС

08.12.2022 року АПД провів інформаційно-дискусійний захід на тему «Статистика сільського господарства України – сучасний стан і перспективи розвитку в контексті європейської інтеграції». У зустрічі взяли участь понад 40 представників аграрної експертної спільноти,

державних органів та місцевого самоврядування, освіти та науки тощо. Метою заходу було ознайомитися з актуальним станом та перспективами розвитку системи аграрної статистики в Україні та дізнатися про успішний досвід європейських країн в цій сфері.

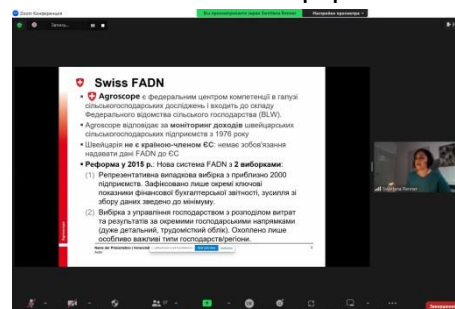
Огляд про статистику сільського господарства України – сучасний стан та перспективи розвитку в контексті європейської інтеграції за запитом АПД підготував Олег Прокопенко, відповідальний за цей напрямок в Держстаті України. Він зазначив, що з 01.01.2023 року в Україні запрацює новий закон про офіційну статистику з рядом інновацій. Експерт також розповів про підходи до збору статистичної інформації серед аграрних підприємств та форми статспостережень у сільському господарстві. Окреслюючи поточні проблеми статистичного обліку в Україні, пан Прокопенко зупинився на регулюванні Закону

України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», що дозволило приблизно 20% суб'єктів не подавати інформацію; призупиненні проведення вибіркового обстеження сільськогосподарської діяльності домогосподарств, через що у поточному році для розрахунків використовується інформаційна база за попередні роки; а також забороні поширення поточних результатів статистичних спостережень на вебсайті Держстату.

Говорячи про відповідність аграрної статистики України стандартам ЄС, експерт зазначив, що «національна статистична система має ґрунтуватися на фундаментальних принципах ООН щодо офіційної статистики з урахуванням acquis ЄС у сфері статистики, зокрема Кодексу норм європейської статистики, з метою гармонізації національної статистичної системи з європейськими нормами та стандартами. При цьому поточна статистика тваринництва та рослинництва практично по всіх показниках методології формування, розрізам та термінам поширення відповідають стандартам ЄС», - наголосив пан Прокопенко.

Олександр Перехожук з Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (IAMO), Німеччина, надав коментар та пропозиції з урахуванням європейського досвід. Він наголосив, що «сільськогосподарська статистика є основою для реалізації одного з найважливіших напрямків європейської політики - Спільної аграрної політики ЄС. Надійна статистична база дозволяє успішно використовувати підхід з формуванням політики на основі достовірних даних».

Світлана Реннер з Agroscore представила досвід зі статистичною платформою та методологією FADN на прикладі Швейцарії. Farm Accountancy Data Network (FADN) – це статистичне дослідження ЄС, яке існує з 1965 року і наразі проводиться 27 країнами-членами, охоплюючи близько 80000 підприємств. «FADN використовується для моніторингу ситуації з доходами в сільському господарстві та оцінки аграрної політики. На рівні ЄС використовуються стандартні результати FADN, публічна база даних, річні звіти, аналітика та порівняння країн. Зібрані дані представляють собою найважливіше джерело даних для мікроекономічного аналізу в дослідженнях. В свою чергу підприємства, що беруть участь у зборі даних отримують зворотний зв'язок та можуть визначити своє місце на ринку через бенчмаркінг», - відмітила експертка.

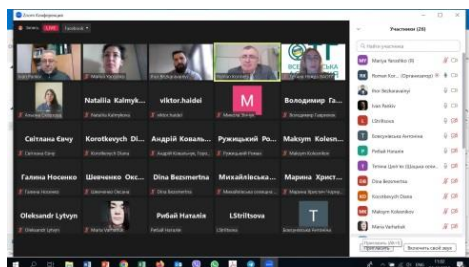
Під час обговорення учасники торкнулися теми відшкодування участі в зборі даних, а саме, що іще, окрім грошей, може мотивувати аграріїв надавати достовірну інформацію і витратити на це свій час. Міжнародні експерти наголосили, що для мотивації підприємств брати участь в дослідженнях велике значення має надання послідовного персонального аналізу, що допомагає планувати майбутній розвиток. Участь в зборах даних часто є добровільною, тож мотивація учасників в цьому контексті є важливою передумовою для роботи всієї статистичної системи.

Підводячи підсумок дискусії, Марія Ярошко, керівниця АПД, відмітила, що сільськогосподарська статистика в Україні за європейським прикладом має створити потужну основу для прийняття зважених агрополітичних рішень. «Статистичні дані необхідні як для проведення досліджень, так і для розробки нових агрополітичних інструментів. Особливо важлива надійна статистика

для оцінки ефективності їх впровадження. Над цим в Україні іще необхідно попрацювати. АПД наразі розробляє методіку оцінювання аграрної політики за прикладом перевірених європейських підходів. Тож наступного року ми зможемо провести першу таку оцінку та надати політичні рекомендації», - додала вона.

Джерело та фото: АПД; дата: 08.12.2022

АПД підтримує розвиток фермерства серед ветеранів

22.12.2022, за ініціативою НАСДСУ та при підтримці Програми реінтеграції ветеранів, яку реалізує IREX, пройшов Інформаційний вебінар – Презентація проєкту «Школа сімейного фермерства для ветеранів та ветеранок». Роман Корінець, керівник проєкту та директор Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, привітав учасників і розповів про проєкт,

покликаний поглибити фахові знання зацікавлених ветеранів у започаткуванні та розвитку свого фермерського господарства. «Проєкт допоможе розширити можливості для працевлаштування ветеранів та ветеранок війни, які відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» мають право на першочергове отримання земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, ведення особистого селянського господарства, садівництва і городництва. Такі ділянки могли б стати основою сімейного фермерства, сприяти соціалізації ветеранів, вирішенню їхніх соціально-економічних проблем. На жаль, зараз спостерігається, що більшість виділених ділянок ветеранами продається через недостатність ресурсів та навичок фермерства», - зазначив Роман Корінець.

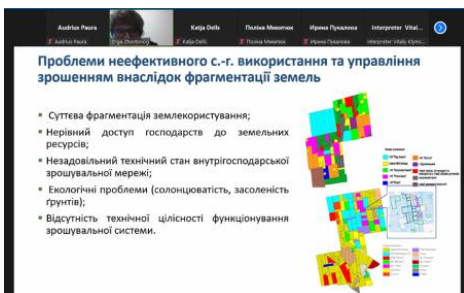
Започатковану ініціативу підтримало Міністерство у справах ветеранів, яке представляла Альона Скорцова, керівник експертної групи з питань ветеранського розвитку, та Міністерство аграрної політики та продовольства України, про що зазначила уповноважена представниця Міністерства, Діана Короткевич. «Всеукраїнська Асоціація ОТГ також готова долучитись та допомогти в реалізації проєкту на благо та розвиток громад України», - зазначила Тетяна Нужда, експертка Платформи «Сільський розвиток: земельні відносини» ВАОТГ.

Марія Ярошко, керівниця проєкту АПД, привітала учасників зустрічі і розповіла про роботу проєкту в 2022 році щодо підтримки розробки проєкту «Стратегії розвитку підприємницьких ініціатив ветеранів війни на період до 2030 року» Міністерства у справах ветеранів України, а також актуальну підготовку посібника «Ветеран-фермер», що вже підготовлений та готується до видання в січні 2023 року. «Аграрний сектор має в Україні величезний потенціал, поряд із цим багато ветеранів шукатимуть після війни перспективну зайнятість. Тож підтримка розвитку фермерства для ветеранок та ветеранів має великі перспективи, і наш проєкт буде радий долучитися до формування належних агрополітичних умов для цього та підтримати фахові Міністерства», - зазначила Ярошко.

Джерело та фото: АПД; дата: 22.12.2022

Засідання робочої групи з пілотними громадами АПД для розробки концепції управління комунальними землями

Після фахової інформаційної поїздки до Німеччини, яка відбулася в листопаді 2022 року і була організована Німецько-українським агрополітичним діалогом (АПД) для представників різних українських інституцій та місцевих органів влади, Фаховий діалог із земельних питань АПД провів 22.12.2022 онлайн-засідання робочої групи. Метою зустрічі було обговорення та подальша розробка проєкту концепції ефективного управління землями сільськогосподарського призначення комунальної власності, який вже було підготовлено 18.11.2022 року в рамках спільного семінару.

У засіданні робочої групи взяли участь представники всіх 7 пілотних громад АПД, якими опікувався BVVG як виконавець Фахового діалогу із земельних питань під час тижневого перебування у Берліні та Бранденбурзі в рамках фахової інформаційної поїздки.

Ще напередодні заходу окремі громади подали свої ідеї та пропозиції щодо можливого змісту майбутньої концепції та повідомили про основні виклики, які постають перед окремими громадами щодо управління землями.

Учасники дійшли одностайної згоди, що інвентаризація земель є важливою передумовою для впорядкованого управління землями. Але також і підготовка та кваліфікація персоналу, розвиток просторового планування та контроль за використанням земель мають бути враховані в такій концепції.

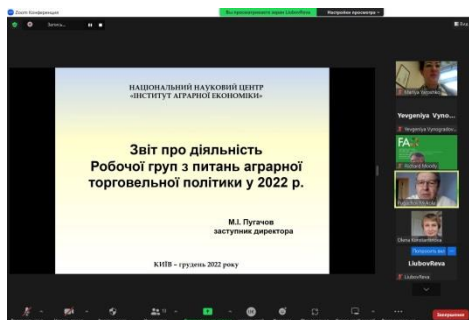
Катя Дельс, керівниця Фахового діалогу із земельних питань, яка модерувала засідання, підкреслила, що, згідно з описом проєкту, концепція управління комунальними землями повинна бути спочатку розроблена для однієї пілотної громади, яка буде використовуватися як «тематичне дослідження» для інших громад. У зв'язку з нинішньою воєнною ситуацією в Україні також варто було б зважити, чи всі територіальні громади розроблятимуть таку концепцію та чи супроводжуватиме цей процес Фаховий діалог із земельних питань українськими та міжнародними експертами. Наразі це питання остаточно не вирішене.

Під час засідання представники громад також мали змогу прослухати та обговорити дві лекції українських землевпорядників. Пані Тетяна Черній, експертка з питань територіального планування, виступила із доповіддю на тему «Складання комплексних планів просторового розвитку як запорука ефективного управління комунальною власністю», а пані Ольга Жовтоног, професор Рівненського національного університету водного господарства та природокористування, представила принципи комплексного управління земельними та водними ресурсами та перспективи їхнього застосування в Україні.

Фаховий діалог із земельних питань АПД прагне і у 2023 році максимально підтримувати територіальні громади України у розвитку фахових та організаційних спроможностей щодо ефективного та правильного управління землями сільськогосподарського призначення комунальної власності.

Джерело та фото: BVVG; дата: 22.12.2022

Європейська інтеграція у фокусі уваги робочої групи з аграрної торговельної політики в 2023 році

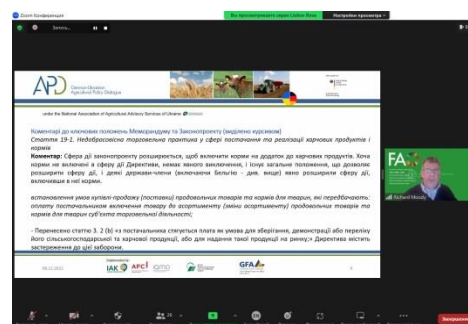

Робоча група (РГ) з питань аграрної торговельної політики була започаткована в 2022 році з метою покращення механізмів виявлення, консультування, запровадження та моніторингу напрямків політики в галузі торгівлі аграрно-продовольчою продукцією, які забезпечать можливість українським виробникам краще скористатися умовами ПВЗВТ.

Протягом року на РГ було розглянуто ряд тем, відповідно до погодженого на установчій зустрічі плану, а саме: Вплив скасування торговельних обмежень в торгівлі України з ЄС; Підходи до удосконалення інфраструктури безпечності та якості аграрної та харчової продукції; Аналіз на основі опитування українських та міжнародних агротрейдерів щодо перешкод у розвитку торгівлі; а також результати моделювання різних сценаріїв розвитку торгівлі аграрною продукцією між Україною та ЄС.

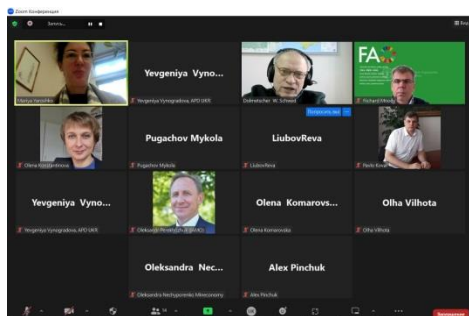
Аналіз і розвиток конкурентних умов для покращення аграрної і продовольчої торгівлі між Україною і ЄС - опитування українських і міжнародних агротрейдерів - на передостанній зустрічі РГ 27 жовтня представив Олександр Перехожук з Інституту IAMO. Експерт провів ґрунтовний аналіз таких питань, як динаміка, географія та структура експорту товарів з України до країн ЄС; виклики, пов'язані із логістикою та транспортними перевезеннями; інформаційно-консультативне забезпечення розвитку імпорту тощо. «Експортери українських товарів хотіли б отримувати інформаційно-консультативні послуги у формі оглядів та бюлетенів щодо сертифікації товарів, цін та кон'юнктури ринків країн ЄС. При цьому галузеві асоціації мають гарний потенціал для розвитку та забезпечення надання своїм членам таких послуг. Експортери також зацікавлені і готові брати участь в міжнародні виставках і ярмарках в тому числі і закордоном. В цьому криється великий потенціал для майбутнього розвитку торговельних відносин», відмітив пан Перехожук.

Під час діяльності РГ до АПД також надходили окремі запити на надання коментарів. Одним із таких став запит від Аграрного комітету торгово-промислової палати України з питань, пов'язаних із «Меморандумом між громадськими організаціями та представниками бізнесу про взаєморозуміння та спільну роботу у сфері торгівлі продовольчими продуктами» та проекту «Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання окремих питань у сфері торгівлі продовольчими продуктами». Відповідний коментар в рамках позачергової зустрічі РГ 08.12.2022 представив короткостроковий експерт проекту АПД, Річард Муді. Він відмітив, що «законопроект започатковує процес транспозиції Директиви ЄС 2019/633 відповідно до загального зобов'язання щодо наближення, передбаченого Угодою про асоціацію, і цілком слушно визначає пріоритети та зосереджує увагу на найбільш актуальних питаннях. Багато суттєвих положень Директиви були

безпосередньо перенесені до законопроекту, а сфера застосування та рівень захисту часто були розширені за межі мінімальних вимог, причому в інноваційний та продуманий спосіб.»

Під час підсумкової зустрічі РГ 21.12.2022 було заслухано учасників робочої групи з їхньою оцінкою ефективності проведеної роботи та доцільності її продовження в наступному році. «Робоча група надала ряд цінних аналітичних робіт з актуальних питань в сфері аграрної торговельної політики, виправдала свою мету та підтвердила доцільність продовження роботи в наступному році. Завдяки такій спільній діяльності покращується взаєморозуміння, довіра й співпраця між представниками аграрно-продовольчого бізнесу», відмітив координатор РГ, Микола Пугачов, з ННЦ «Інституту аграрної економіки». «Важливо зберігати гнучкість РГ, реагувати на поточні запити та залучати учасників до обговорення актуальних питань», наголосив експерт РГ, Річард Муді. «Необхідно запровадити оцінку аграрної торговельної політики та обговорювати з бізнесом актуальні виклики в цій сфері, як-то регулювання, пов'язані із Зеленою угодою ЄС», додав експерт РГ, Павло Коваль, від Української аграрної конфедерації. «Важливо створювати відповідні рамкові умови для подальшого ведення агрополітичного діалогу. РГ допомагає з визначенням актуальних тем для цього», додав Олександр Перехожук, експерт РГ, від Інституту ІАМО. «У формуванні аграрної торговельної політики відповідна роль має відводитися представникам громадянського суспільства з врахуванням їхньої позиції, що також представляється в рамках роботи РГ», - зазначила Лариса Старікова, експертка РГ, від ГО Аграрний союз України. Представник Міністерства аграрної політики та продовольства України, Олексій Пінчук, подякував членам робочої групи за роботу та запевнив у подальшій зацікавленості з боку Міністерства щодо результатів діяльності в сфері підтримки і розвитку експорту сільськогосподарської продукції, що залишається одним із пріоритетів відомства.

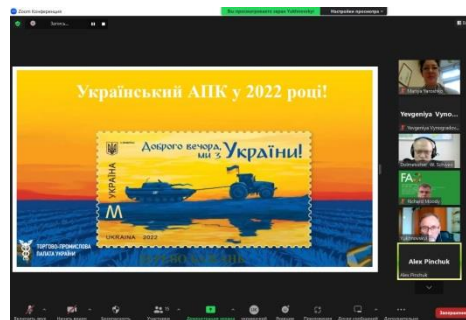

Аналіз актуальних проблемних питань агропродовольчого бізнесу, в тому числі в сфері аграрної торгівлі підготував і представив Олег Юхновський, голова аграрного комітету ТПП України. Він зауважив, що проблемними залишаються зокрема питання реалізації податкової політики, відновлення критичної інфраструктури для роботи аграрних підприємств, розмінування територій та налагодження логістики. «Аграрні підприємства в 2022 році попри

військові дії продовжували роботу і гарантували як продовольчу безпеку країни так і виробництво продукції на експорт. Розвиток торговельних відносин був можливий завдяки «Шляхам солідарності» та «Зерновим коридорам». Однак для України залишається і багато додаткових викликів, в тому числі в сфері європейської інтеграції. Євроінтеграція важлива для економічного та політичного розвитку, гарантування безпеки, відновлення інфраструктури та ряду інших моментів», відмітив експерт.

Пан Юхновський також підготував пропозиції щодо можливих тем для розгляду в рамках Робочої групи з питань аграрної торговельної політики України у 2023 році. Серед іншого він запропонував звернути більше уваги до питання набуття Україною повноправного членства у ЄС: процедурі вступу України до ЄС та інструментам і програмам передвступної допомоги для адаптації українського АПК до вимог ЄС. Однією із пропозицій також виступило започаткування Німецько-Українського агрополітичного форуму: «Україна на шляху до ЄС: проміжні підсумки

та формування агрополітичних цілей». На думку експерта, такий формат проведення щорічного зібрання за підтримки профільних Міністерств та Урядів обох країн, представників Європейської Комісії та участі бізнесу дозволить аналізувати і системно вирішувати проблеми агросектору України на євроінтеграційному шляху, формувати чіткі пріоритети та агрополітичні цілі на наступні періоди.

У підсумках зустрічі керівниця APD, Марія Ярошко, відмітила, що «проект APD підтримуватиме РГ і наступного року. На першій зустрічі в 2023 ми представимо аналіз на тему «САП та Європейський зелений курс: можливості та загрози для агросектору України». Питання стандартизації якості та безпечності аграрної продукції також залишатимуться у фокусі нашої уваги. APD оперативного реагуватиме на запити від української сторони та продовжить надавати європейський досвід у формуванні ефективної та сталої аграрної торговельної політики для України».

Джерело та фото: APD; дата: 21.12.2022